

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Tuin van het algemeen ziekenhuis

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tuin van het algemeen ziekenhuis

Titel: Tuin van het algemeen ziekenhuis

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Diest

Deelgemeente: Diest

De Lance, Georges Ontwerper

Bron: Schepping: 2014-04-18

Bijwerken: 2017-05-30

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134475>

Coördinaten: Breedte: 5.05160144113

Lengte: 50.9877891831

Primaire tekst

Overblijfsel in een sterk gedegradeerde omgeving van een vroeglandschappelijke tuin met serpentinevijver, uit het begin van de 19de eeuw; een gedeelte van de vijver en enkele oude bomen bleven bewaard.

Rond 1830 hoorde de tuin achter het Algemeen Ziekenhuis – waarvan nog een flard over is – bij een huis in de Statiestraat (toen Vette Broekstraat), het toenmalige perceel wijk A nummer 1334. Dit alles was eigendom van Henri-J.-A. Van den Hove, burgemeester van Diest in de periode 1826-1830, lid van het Congres, volksvertegenwoordiger vanaf 1831 en directeur van de Munt te Brussel. Rond 1890 werd het huis in de Statiestraat omgebouwd tot een "gieterij met stoomtuig" en na 1900 opgesplitst in verschillende arbeidershuisjes. Bij de opstelling van het Primitief kadaster in 1820-1830 werd voor 1,3 hectare "hof" geregistreerd (pas vanaf 1862 wordt dit perceel als "lusthof" geregistreerd), maar de Primitieve kadasterkaart, gedateerd 1822, laat geen twijfel bestaan over de aard van deze hof: een uitbundig kronkelende waterpartij, een eilandje met een zeshoekje (uiteraard het grondplan van een tuinpaviljoen) en het brugje ernaartoe..., kortom: een kleine tuin in een vroege landschappelijke stijl – een "jardin à l'anglaise".

Overmatig gekronkel van paden en watergeulen binnen een strakke omkadering en de 'onnatuurlijke natuurlijkheid' zijn kenmerkend voor deze tuinen. Het is echter niet uitgesloten dat de kronkelige waterpartij in de tuin van Van den Hove niet gegraven werd, maar geheel of gedeeltelijk de stroomgeul van een oude Demerarm volgt (maar op oudere kaarten zoals de Ferrariskaart uit 1771-1775 is daar niets van te merken). Het effect blijft hoe dan ook hetzelfde.

Van deze tuin, zoals Groot Asdonk ontworpen door Georges Lance, die onmiddellijk paalde aan die van de brouwersfamilie Pieck (later brouwerij Cerckel), zijn ons geen beelden bekend. Via een brugje over de Demer was hij verbonden met een andere eigendom van Van den Hove: een (nu verdwenen) huis met tuin aan de Wederbroekstraat (nu Michel Theysstraat), naast het voormalige refugehuis van de abdij van Rothem. In 1896 wordt dit huis, samen met de 'lusthof' aan de overzijde van de Demer, aangekocht door sigarenfabrikant Oscar Nihoul. Later zal het de achtertuin worden van de Sint-Jozefskliniek, nu Algemeen Ziekenhuis. Omringd door geasfalteerde parkings, in de schaduw van de hoogbouw van het ziekenhuis, de oude Demerbedding opgevuld en geasfalteerd... is het nagenoeg onmogelijk om zich een idee te vormen van de charme die deze plek – en deze stadswijk als geheel – ooit heeft uitgestraald. Maar een gedeelte van de oude serpentinevijver van Van den Hove en zelfs enkele bomen uit de 19de-eeuwse beplanting hebben het voorlopig overleefd: hangende zilverlinde (*Tilia petiolaris*), gewone plataan (*Platanus x hispanica*), witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) en drie bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') waarvan één met 432 cm stamomtrek, ongetwijfeld uit het begin 19de eeuw maar onherroepelijk aangetast door reuzenzwam.

Merkwaardige bomen (opname 19 oktober 1999)

Het cijfer in vet geeft de stamomtrek in centimeter weer. De omtrek wordt standaard gemeten op 150cm hoogte. Het cijfer vooraan verwijst naar het plan in het inventarisdossier waarop de bomen aangeduid zijn. Het cijfer vooraan verwijst naar de locatie van de bomen op een plan in het inventarisdossier.

- 1. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **432**
- 2. hangende zilverlinde (*Tilia petiolaris*) **270**
- 3. witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) **407**
- 5. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **350**
- 10. gewone plataan (*Platanus x hispanica*) **340**

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2007

Titel Text: Tuin van het algemeen ziekenhuis

Grafische documenten

Overblijfsel van de serpentinevijver in de tuin van Henri Van den Hove in Diest (Deneef, Roger, 20-03-2014, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger [212] Diest, artikel 492, nrs. 1-6, artikel 889 nr. 21.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger [212A] Diest, artikels 1198 en 1389.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Diest 1905 nr. 24.

Le Livre d'Or de l'Ordre de Léopold et de la Croix de Fer, Bruxelles, Lelong, 1858, p. 374-375.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120463>

Beknopte karakterisering

Datering: eerste helft 19de eeuw

Typologie: serpentineijvers, tuin- en parkbeplantingen